

Namazlarda sünnetler ve farzlar

Huzur rumuzlu okuyucumuz: “1- Kamuda çalışanlar için namazlarımızı ne derece alenî yapmalıyız? Farz ibadetler her zaman alenî mi yapılmalıdır? 2- İkinci ile yatsı namazlarının ilk sünnetleri gibi gayr-i müekked sünnet namazları ne oranda kılmak gerekir? Meselâ yüzde on oranında bu sünnetleri kılmak yeterli mi?”

İbadet, kul ile Rabb-i Rahîm arasında en ince, en nazik, en nezih, en derin, en özel bağlılıktır. Kul bağlılığını ibadetiyle Rabbi'ne halisane arz eder. Rabbi de onu dilerse kabul eder.

İbadetlerimizi gizli yapmakta gururdan ve riyadan kurtulma gibi bir avantaj var. Açıktan yapmakta ise insanlara örnek olmak gibi bir artı fazilet söz konusu. Aslında riyâ ve gurur tehlikesini savmak, artı fazilet kazanmaktan daha önce gelir. Bu bakımdan eğer gurur ve riyâ söz konusu olacaksa ibadetleri gizli yapmak, açık yapmaktan daha evlâdır. Fakat farz ibadetler, Allah'ın kesin emirleridir. Yani borcumuz olan ve yapmakla yükümlü olduğumuz emirlerdir. Kula borcumuzu ödemeyi nasıl gurur konusu yapmıyor isek, Allah'a borcumuzu öderken de esas olan, bunu gurur meselesi yapmamaktır. Gurur tehlikesini savdığımızda, başkalarını da Allah'a ibadet yapmaya teşvik etmek gibi bir hayır kapımızı çalar.

Ancak nafile ibadetlerimizi, yani farz olmayan ibadetlerimizi gizli yapmamız daha faziletlidir. Çünkü nafile ibadetler, içimizin ilâve fazilet isteğine dayanır. Bu istek kalbimizin en nadide istek ve arzusudur. Kalbimiz Rabb-i Rahîm'e teklifsiz yönelmek, O'nun huzurunda divan durmak ve O'na sığınmak ister. Kalbimizin bu ihtiyacını farzlardan sonra, nafile ibadetler sağlar. Ne var ki, şeytanın ve nefs-i emmâremizin pusuda beklediğini, nafile ibadetlerde içimize daha fazla gurur ve riya verebileceğini aklımızdan çıkarmamalıyız. Oysa nefsimize farz ibadetler hususunda diyeceklerimiz vardır:

1- Sen farzları yapmakla yükümlüsün. Başka seçeneğin yok. Acıktığında yemek ne ise, susadığında su ne ise, kalbin ve ruhun için farz ibadet ondan daha ileri bir ihtiyaçtır. Ayrıca bu manevî ihtiyacını karşılama imkânı ve idraki verdiği için Allah'a

şükretmelisin.

2- Farz ibadetler senin, seni Yaratana karşı yaratılış borcudur. Yaratılış borcunu hiçbir karşılık beklemezsin ödemelisin.

3- Yapmadığın ve borcunu ödemediğin takdirde asi hükmünde olacaksın ve azaba çarptırılacaksın. Çünkü yapmamakla doğrudan Allah'ın emrine itaatsizlik ve isyan etmiş oluyorsun. Oysa sen ki, dünyada hapis korkusuyla olmadık işleri yapıyorsun, olmadık bedeller ödüyorsun. Allah'ın gayretinden korkmalısın. Farz ibadetleri alenî veya gizli yapmakla ilgili özel bir hüküm yoktur. Önemli olan yapmaktır. Açıktan yapmaya gayret etmeye gerek olmadığı gibi, özel bir gayretle gizlemeye de gerek yoktur. Gören görür. Görmeyen için, görsün diye özel bir gayret göstermeyiz. Gerekirse, zarar göreceğimiz bir çevrede bulunuyor isek, teneffüs ve dinlenme saatinde gizlice yapmamızda bir sakınca yoktur. İkinci ve yatsı namazlarının sünnetleri gayr-i müekked sünnettir. Bu namazları kıldığımızda sevap ve feyiz almış oluruz. Kılmadığımızda günahkâr olmayız, yalnız sünnet feyzinden kaybımız olur.

Bu açıdan bunu bir orana bağlamak ve kendimizi meselâ yüzde on mecbur hissetmek, yani yüzde on bu namazları kendimize farz kılmak doğru değildir. Yüzde vermeksizin; kılabildiğimiz oranda sünnetten hissemiz artar.